

Pečgolji Vjstváq

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 7. Telefon 6-70

Noviszád, 1932. évi január hó 22
PÉNTEK
XIII. évfolyam 17. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

Franciaországot Paul Boncour képviseli a Népszövetség ülészakán

A német kormányt hivatalosan még nem értesítették a jóvátételi konferencia elhalasztásáról

Párisból jelentik: Tekintettel arra, hogy Laval miniszterelnök és külügyminiszter a parlamenti elfoglaltsága miatt jelenleg Párisból nem távozhat el és minthogy Briand, Franciaország állandó népszövetségi delegátusa egészségi okokból nem vehet részt a Népszövetség tanácsának idei első ülészakán,

Franciaország képviselőjében Paul Boncour szenátor jelenik meg a Népszövetség 25-én kezdődő ülészakán.

Berlinből jelentik: Külföldi forrásokból az a hír terjedt el, hogy a jóvátételi konferenciát elhalasztják. Ezzel kapcsolatban beavatott helyről közlik, hogy

a birodalmi kormány hivatalosan még nem tud a konferencia későbbre halasztásáról.

Ujra csak azt hangsúlyozzák, hogy Németországnak ki kell tartania régi álláspontja mellett, mert az általános világgazdasági helyzet veszélyeztetésére való tekintettel,

hiafadéktalanul, véglegesen meg kell oldani a jóvátétel kérdését.

Ezzel kapcsolatban a Hoover-féle moratorium meghosszabbítására irányuló törekvésekkel szemben politikai körökben utalnak arra, hogy egy második Hoover-év elfogadása márcsak azért sem jöhet szóba, mert ez

fizetési ígérettel volna egyértelmű.

Márpedig Németország fizetni nem tud és így valótlán egy angol lapnak az a közlése is, hogy Németország újabb fizetési tervet készül előterjeszteni.

Áramlik az amerikai arany Angliába és Belgiumba

Anglia ki akarja fizetni január 31-én lejáró adósságait

Londonból jelentik: A newyorki Federal Reserve Banknak az a bejelentése, hogy 3.250.000 dollár értékű aranyat küldött Londonba, igen nagy meglepetést keltett a tőzsdén. A Newyork Herald Tribune azt hiszi, hogy Anglia a Federal Reserve Bankkal és a francia bankkal szemben

január 31-én esedékessé váló 150 millió dolláros tartozását részben, vagy egész-

ben ki akarja fizetni és az aranybehozatal ennek előkészítését célozza.

Newyorkból

4.142.000 dollár értékű aranyat küldtek Belgiumba.

Azt hiszik, hogy a francia aranykivonások példáját Belgium is követni akarja.

Finnország három évre szóló meg nem támadási szerződést kötött Oroszországgal

Az egyik állam megtámadása esetén a másik semleges marad

Helsinkiből jelentik: Finnország és Szovjet Oroszország meghatalmazottai tegnap aláírták a meg nem támadási szerződést. Az egyezményben a két állam arra kötelezi magát, hogy tartózkodik minden támadástól. Támadásnak tekintenek az érdekelt államok területi sérthetlensége és politikai függetlenségének sérthetlensége ellen irányuló cselekményt.

A szerződő felek nem kötnek olyan szerződést, amely a másik fél ellen irányul.

Amennyiben az egyik fél harmadik részről megtámadná, a másik fél semle-

gességre kötelezi magát.

Ha az egyik fél megtámadna egy harmadikat, a másik szerződő fél azonnal felmondhatja a szerződést.

A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy a köztük felmerülő vitás ügyeket egyeztető eljárás elé utalják. Az egyeztető eljárást pótegyezmény szabályozza.

A meg nem támadási egyezményt három évre kötötték

és amennyiben legalább hat hónappal előre fel nem mondják, további két évig érvényben marad.

Megalakult a szkupstina verifikációs bizottsága

Beográdból jelentik: Tegnap délután megalakult a képviselőház verifikációs bizottsága, amelynek elnökévé dr. Henzse Lavoszlávot, alelnökévé Ivanisevics Petárt és titkárává dr. Sztanisics Vladiszlávot választották. A verifikációs bizottság legközelebbi ülését írásbeli uton hívják egybe.

Mára halasztották a felirati bizottság plenáris ülését

Beográdból jelentik: A felirati bizottságnak tegnap délután 4 órakor kellett volna plenáris ülését megtartania, azonban azt technikai okok miatt ma délutánra halasztották.

Arutonov GPU ügynököt akarták elrabolni Konstanzában a kommunisták

Annakidején Arutonov szervezte meg a G. P. U. több alakulatát

Bukarestből jelentik: A belügyminiszter tegnap tett nyilatkozatában megerősítette a lapoknak azt a híradását, hogy a konstanzai kommunisták emberrabló merényletét Arutonov volt GPU ügynök ellen irányult.

Arutonov annakidején a cseka szolgálatában állott

és többek között Perzsiában, Afganisztánban és Beludzsisztánban ő szervezte meg a GPU-t. Később megszökött Oroszországból és Agabekov álnéven több feltűnést keltező könyvet írt.

Ezek az irások fordították feléje az európai szovjet ügynökök figyelmét és bár Arutonov menekülni igyekezett a kommunisták kémek elől, mégis mindenütt követték, végül is Konstanzában kísérelték meg a volt GPU ügynök ártalmatlanná tételét.

Tegnap megkezdődtek Budapesten a csehszlovák-magyar kereskedelmi szerződés folytatólagos tárgyalásai

A tárgyalásokat néhány nap múlva újból elnapolják

Budapestről jelentik: Tegnap délután a kereskedelmi minisztériumban megkezdődtek a tárgyalások a csehszlovák és magyar állam képviselői között.

Diplomáciai körökben az a felfogás, hogy

a tárgyalásoknak ez az új fázisa közelebb hozza a két államot a végleges szerződés megkötéséhez.

Hír szerint a mostani tanácskozások csak néhány napig tartanak, azután rövid időre ismét elnapolják a tanácskozásokat, a delegátusok egy részének másirányú elfoglaltsága miatt.

Reggeli levél

Kulturális egyleteink feladatai

Sztarakanizsa, január 21

I.

Akinek alkalmja van megfigyelni a magyar kulturális egyleteket, gazdaköröket, olvasó és népköröket, kevés kivételtől eltekintve kénytelen lesz megállapítani, hogy ezek az egyletek vajmi kevéssé tesznek eleget alapszabályaikban is bizonyos előírt közművelődési feladataiknak.

A legtöbb egyletünknek van, — igaz — könyvtára. A könyvtáros a könyveket hetenként egyszer-kétszer a betűszóiban nem szenvedők közt kiosztja, beszedi, azonban a könyvtárak felújítására, az újonnan megjelent szakművekkel, vagy szépirodalmi természetű kötetekkel való felfrissítésére már sajnos alig-alig gondolnak.

Nem tagadható az sem, hogy egyleteink jórésben működik egy-egy többé-kevésbé tehetséges műkedvelőgárda, amelyek iparkodnak, amennyire tőlük telik közönségük szímművelésének élését ki-elégíteni, azonban e tekintetben is sok még a kívánivaló.

E kétirányú kulturális megnyilatkozásokon túl azonban már nemigen találunk egyletet, amelynek tevékenysége ne merülne ki a napról-napra való eldegélésben, hogy ne mondjam tengődésben.

Nézzünk be egy ily magyar kulturális egyletbe hétköznap, mit látunk? Ivás, iszogatózás, tereferé, kártyázás, biliárdozás, sakkozás vagy dominózás folyik bizony ott, a legjobb esetben újságolvasás. Aszerint, hogy mily gazdag az egylet. No meg italmérési engedély nélkül magyar egylet alig képzelhető el. A pityizálási lehetőséget megszerezni derek öseinknek már elsőrendű feladatát képezte.

De tán jól is van ez így, mert hiszen enélkül a körök nem volnának fenntarthatók.

Valljuk be őszintén, kulturális egyesületeink nem annyira a tagdíjakból, mint inkább a pinkapénzből s a szeszitalok forgalma folytán előállott haszonból tartják el magukat. Azonkívül a mulatságok betépdíjaiból befolyó jövedelmekből.

Vannak körök, amelyeknek hónapról-hónapra megtartott választmányi ülésén alig esik másról szó, mint arról, hogy — pénztárosi jelentés: „Miszertint a múlt hónapban elmerített 123 liter bor, amelyből párolgás, csurgás, fölöntésre 5 literet leszámítva, 123 literért befolyt... Elfogott ennyi és ennyi üveg sör, szóda, pálinka stb., amelyek árából az iccés százalékát leszámítva, tiszta haszon ennyi és ennyi...”

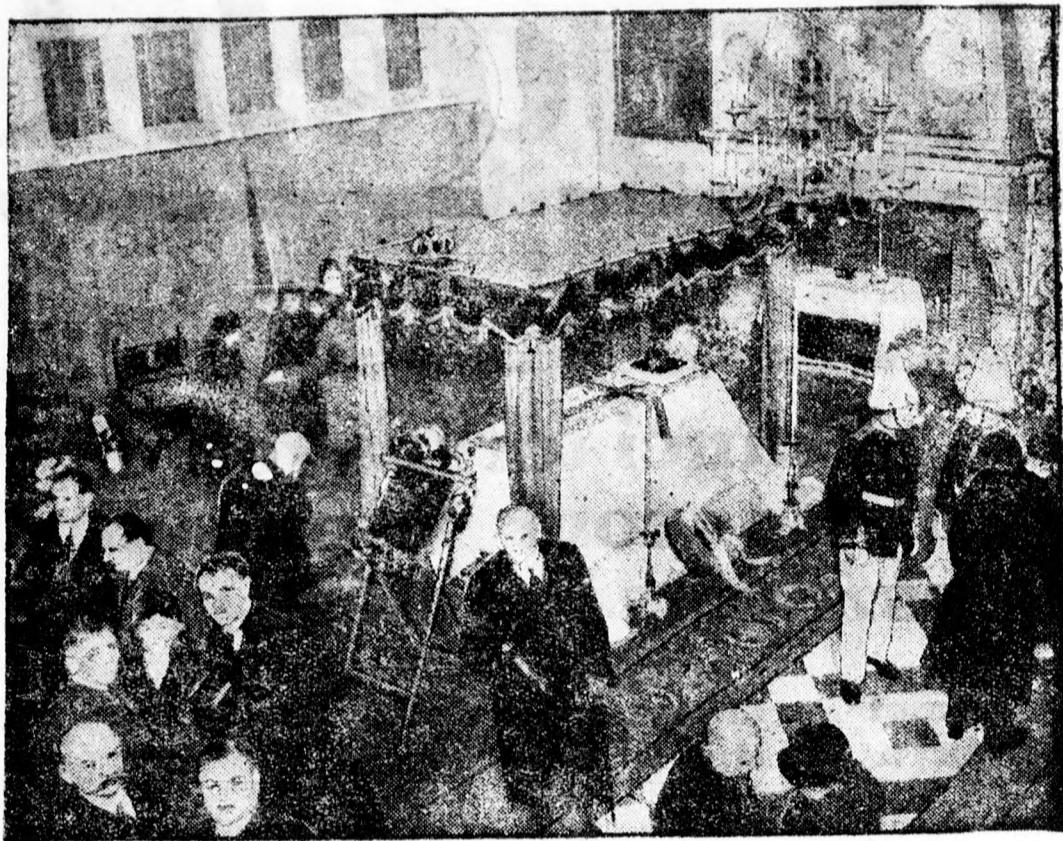
Megtörtént olyan eset is, nagy esetepaté kerekedett belőle iccés és választmány között, amikor egy hordó hitelesítésénél kitudt, hogy a boroshordó a régen ráégetett literszámmal 4—5 literrel kisebb befogadóképességűvé vált. Az iccés kártérítést követelt, a választmány nem akart fizetni. Több választmányi ülés tárgyát ez a borkölerakodás, illetve ürmértékkisebbedés képezte.

Ne de végeredményben mindegy, honnan szerzik egyleteink a létfenntartásukhoz szükséges tőkét. Fő, hogy legyen forgatólka, meglegyen az életlehetőség.

Próbáljuk már most megvizsgálni, vajjon az adott keretek között mik volnának azok a feladatok, amelyeket közművelődési egyesületeinknek be kellene tölteniök, mik volnának azok a célok, amelyek elérésére legalább is törekedniök kellene?

Itt nem teszök különbséget a különleges célokat is követő gazdakörök, olvasóegyletek, dalárdák, jótékonytársulatok stb. egyesületek között, hanem pusztán azokat az általános közös célokat jelölöm meg, amelyeket minden magyar egyletnek megvalósítani elsőrendű kötelessége lenne, hogy ezzel különleges feladataik mellett a magyar kultúrának is szolgáljanak. Természetesen mindig és mindenkor jugoszláv viszonylatokat értve ez alatt.

Batta Péter

Zsófia volt görög királyné temetése

A Stuttgartban elhunyt Zsófia volt görög királynét a Majna menti Frankfurt közelében levő kronbergi Friedrichshof kastélyban ravatalozták fel és ott is temették el.

Izgalmas revolverharc Szubotica város központjában Medakovics rendőrkapitány és egy betörő között

A rendőrkapitány valószínűleg megsebesítette a betörőt, akinek sikerült elmenekülnie — Az uccán feledett betörőszerszámok keltették fel a rendőrkapitány gyanuját

Szerdán éjszaka izgalmas jelenetek játszódtak le Szubotica város központjában a főterre torkoló Pasiceva uccában. Medakovics Dusan ügyeletes rendőrkapitány ellenőrző körutra indult a városban, amikor a Pasiceva ucca sarkán egy gyanus külsejű fiatalemberrel találkozott, aki fülvédő sapkát viselt és a sötétben igyekezett meghúzódni. A rendőrkapitány követni kezdte az ismeretlent, aki a Zmaj Jovana tér felé haladt, mire Medakovics Dusan meghúzódott a Pasiceva ucca sarkán levő kioszk mögött és onnan leste a gyanus ismeretlent.

Pár perc múlva a rendőrkapitány előjött rejtékéből és villamos zseblámpával rávilágított az egyik ház üzlethelyiségének redőnyére, ahol az okatolikusok imaháza van. A redőnyél a rendőrkapitány a zseblámpa fénye mellett alkulesokat és egyéb betörőszerszámokat látott, mire megvizsgálta a házat és visszafelé indult, a Pasiceva uccán ismét szembetalálkozott a gyanus fiatalemberrel, aki azonban futásnak eredt, amint a rendőrkapitányt megpillantotta. Medakovics Dusan többször a menekülő ember után kiáltott, hogy álljon meg, majd pedig a levegőbe lőtt amikor az nem engedelmesskedett a felszólításnak. A gyanus ember ezután beugrott az egyik kapumélyedésbe, ahonnan vizionozta a rendőrkapitány lövését.

A golyó Medakovics Dusan füle mellett süvített el, de szerencsére nem talált. Medakovics ezután még többször is riasztó lövést adott le, amit a betörő megegyezően visszavetett, majd pedig futásnak eredt és a sötétben sikerült is elmenekülnie.

Medakovics Dusan rendőrkapitány ezután a rendőrség ügyeletére sietett és rendőröket és detektíveket vezényelt ki a gyanus környékre. A rendőrség az összes közeli utcákat megszállta, a betörőnek azonban már nyoma veszett. A nyomozás során megállapították, hogy az elszánt betörő az okatolikus imaházban kisérlet meg betörést, közben azonban megzavarták. A revolverharc színhelyén megtalálták a rendőrkapitány által kilőtt töltények hüvelyeit, a betörő által kilőtt hüvelyek azonban nincsenek meg. Ebből arra következtet a rendőrség, hogy a betörőnek régi rendszerű forgópisztolya volt. Azon a helyen, ahol a rendőrkapitány állítása szerint a betörő tartózkodott, mintegy 15 centiméteres vérsáv látszik az aszfalton. Valószínű, hogy Medakovics Dusan rendőrkapitány egyik lövése könnyebben megsebesítette a mindenre elszánt betörőt.

A rendőrség most teljes apparátussal dolgozik a vakmerő gonosztevő kézrekerítésén.

ODEON, jan. 22—24

E. A. Dupont hatalmas műve

Salto Mortale

Német cirkuszatrakció ANNA STEN orosz művésznő meseri kreációja. Fényes rendezés, nyaktörő akrobatamutatók, elsőrendű játék, ez — „Salto Mortale”. Kiegészítő: A legújabb FOX JOURNAL. Kezdet: 5, 7, 9 órák

A pápa és a leszerelés

XI. Pius pápa figyelmeztetése a népek vezetőihez — A hadiszerek szaporítása veszélyezteti a békét — A mostani terhek nehezebbek, mint maga a háború

A vatikáni napilap, az „Osservatore Romano“ a napokban nagyjelentőségű cikket hozott a fenti címen. Amikor az egyes népek különösen kezdtek fegyverkezni egymás ellen, XIII. Leo pápa 1894 június 20-án ezeket írja a világnak: Már több év óta inkább látszólagos békét élvezünk. Ugyanezt mondhatjuk — írja a pápa lapja — a mostani nehéz napokról is. A népek egymásra gyanakodva fegyverkezéstük a legmagasabb fokban végzik. Ebből temérdek kiadás származik: az államháztartás túlterhelése, a nemzeti jólét meg a magánvagyon megnyirbálása; minek következtében jelenleg már addig jutottunk, hogy ennek a fegyveres békének terheit viselni nem vagyunk képesek.

A fegyverrel való harcolás a szerencsétlenségek egész özönét vonta maga után. Mennyivel nagyobbá válik majd a szerencsétlenség a jelenlegi hadseregek óriási voltak, a hadtudomány hatalmas előrehaladása és a gyilkoló fegyverek határtalan tömegénél fogva. Ha ez így megy tovább, szörnyű katasztrófák fognak bekövetkezni a világon. Azért semmi sem fontosabb, mint a háború veszélyét Európától elhárítani.

A hadiszerek félelmetes szaporítása még inkább hozzájárul a gyanakodás és a rivalitás fokozásához, mert a szellemeket megzavarja s folytonos nyugtalanságban tartja az eljövendők miatt. Hozzájárul még ama komoly hátránya, hogy a népekre túl nagy terheket rónak, úgyhogy az ember végre azon tűnődik, vajjon ez nem még nehezebben elviselhető-e, mint a háború maga?

A mostani béke inkább csak névleges, mivel nem tudja napjaink komoly nehézségeit megszüntetni.

A katolikus egyház feje komolyan inti a népek vezetőit, hogy az őszinte békén dolgozzanak. Törekedjenek arra, hogy az alattvalók jólétben és boldogságban éljenek. A pápának ez a felhívása szól elsősorban a genfi konferenciának — írja az Osservatore Romano.

Teljes a bizonytalanság a lausannei konferencia megtartása ügyében

A franciák és az angolok újabb megbeszélést tartanak — A németek úgy lájják, hogy Franciaország magafartása drámai fordulatot teremtett

Párisból jelentik: A Petit Parisien azt írja, hogy egyelőre még bizonytalan, vajjon a lausannei értekezlet összeül-e. MacDonald az utóbbi időben szintén hajlott az értekezlet elhalasztása felé, de puhatolózását Berlinben elutasítón fogadták. A lap úgy tudja, hogy

a francia—angol megbeszéléseket a közeli napokban folytatják Párisban.

Végeredményben a lapnak az a benyomása, hogy a lausannei értekezletre aligha kerül a sor. Lehetséges azonban, hogy a szakértőket mégis kiküldik, de mindössze az lesz a feladatuk, hogy kimondják a néhány hónapra szóló elhalasztást.

Ugyancsak későbbre halasztják a kisanantant montreuxi értekezletét, amely január 22-én ült volna egybe. A kisanantant külügyminiszterei valószínűleg csak január 31-én találkoznak.

Londonból jelentik: A lausannei konferencia sorsán kívül londoni körökben az a kérdés áll az érdeklődés középpontjában, megtartják-e egyidejűleg a konferenciát, vagy pedig az csupán a pénzügyi szakértők értekezletére zsugorodik.

A Daily Telegraph szerint

Németország a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy a nemzetközi fizetések bankja a Németország által törlesztendő összegeket visszakölesönözze a német vasutaknak,

mert ez a németek szerint a birodalmi vasutak túlzott megterhelésére vezetne.

A Morning Post párisi levelezője úgy értesül, hogy Brüning német birodalmi kancellár közölte Anglia berlini nagykövetével, hogy

Németország nem egyezik bele a Hoover-moratoriumnak július 1-e utáni meghosszabbításába.

Az angol kormány ezért kénytelen volt a Párisban folyó tárgyalásokat félbeszakítani. MacDonald tegnap a német ellenvetéseket vizsgálta meg. Ha Anglia továbbra is pártolja a francia javaslatokat, akkor

MacDonald és Laval nemsokára találkoznak.

Ha azonban Anglia a német álláspont mellé áll, akkor a tárgyalások zsákutcába jutnak.

A Daily Mail szerint berlini politikai körökben azt hiszik, hogy az értekezletet nem tartják meg, mert az összes előfeltételek drámai módon hirtelen megváltoztak a francia kormány határozott kijelentése folytán, hogy tudniillik nem hajlandó állásponjtájból engedni.

Londonból jelentik, hogy az anglikánus püspökök és a szabadegyházak vezetői a lelkesítő szociális tanács útján közzétett szövegükben felhívják a keresztény világot, hogy harcoljanak a jóvátételek és háborús adósságok teljes eltörléséért.

A Times azt írja, hogy az európai államoknak minden lehető meg kell próbálniuk, mielőtt Amerikához fordulnának segítségért. A kormányok homlokegyenest elmenkező nézetei miatt természetesen szó sem lehet arról, hogy végleges megoldást lehessen találni. Mindenesetre alkalmas kell Németországnak adni annak kijelentésére, hogy

tulajdonképpen mi a szándéka?

A kijelentés megtörténte után közös megbeszéléseken kell dönteni a további lépések ügyében. A küszöbönálló franciaországi és porosz választásoknak mindenesetre határozott befolyása lesz a leszerelési értekezletre, de ez még nem elegendő ok a jóvátételi konferencia elhalasztására.

A Times ezután megismétli azt a kijelentését, hogy

szó sem lehet a Németország, vagy az Egyesült Államok ellen alakítandó közös frontról,

végül pedig esztelenségnek minősíti azt a feltevést, hogy az elhalasztás pusztán tényleg már magábanvéve meghozhatja a javulást.

Szerdán este 8 órakor a noviszádi kórházban

meghalt Mrgyanov Szevan

a pravoszláv szilveszteri verekedés főszereplője

A holttestet tegnap felboncolták

A noviszádi állami kórházban szerdán este 8 óra tájban meghalt a pravoszláv Szilveszter-éj alkalmával az iparösszevetkezlet egyesülete előtt történt véres verekedés főszereplője Mrgyanov Szevan.

Mint megírtuk, Mrgyanov a verekedés alkalmával súlyos sérüléseket szenvedett. Két revolvergolyó furódott a gyomrába és egy a szájába.

Mrgyanov rendkívül szívós természete egy teljes hétig ellenállt a halálnak, amelyet az orvosok már eleve elkerülhetetlennek tartottak.

Tegnap a kórházba a törvényszék részéről dr. Deklics Mijo vizsgálóbíró, az államügyész és a törvényszéki orvosokkal megjelent a kórházban, ahol Mrgyanov holttestét felboncolták.

Falbontó betörők Bácskogradistén

Vakmerő betörési kísérlet történt az elmúlt éjszaka a község főterén. Ismeretlen tettesek az éjjeli órákban behatoltak Popovics Vujo háza udvarára s ott Hilák Vince szabó háza falát ki akarták bontani, hogy az ott lévő üzlethelyiségbe juthassanak. A háznak ebben a részében régebben ékszerüzlet volt — most borbélyműhely van. A betörők már másfél méter hosszú és egy méter mélységű üreget ástak a falba, amikor — ugylátszik — további munkájuk sikertelenségét belátva, egy ásót a helyszínen hagyva eltávoztak.

Innen Zsivkovics Milovan kereskedő padlására mentek s onnan két sonkát, majd a félszer alól egy női bársonyruhát és egy függönyt magukhoz véve távoztak. De még a kamrába is benéztek s ott mindent össze-vissza hánytak. A betörést csak a késő délelőtti órákban vették észre s azonnal jelentették a csendőrségnek. Ez a helyszínen megjelent magához véve az otthagytott ásót, s a nyomozást a tettesek után erélyesen megindította.

Az ausztriai nagynémetek a dunakönföderáció ellen

Bécsből jelentik: A németausztriai németajku egyesületek szövetsége nyilatkozatában állást foglal a dunakönföderációval szemben. A nyilatkozat

nemzeti és gazdasági hazaárulásnak bélyegez minden olyan törekvést, amely a német birodalom kizárásával akar megoldást találni valamint azokat a törekvéseket, melyek célja olyan újabb államalakulat létesítése, vagy helyreállítása, amely véglegesen megakadályozza a nagy német eszme megvalósítását.

Bérlők: A házbér aránytalanul magas a többi árakhoz képest!

Háztulajdonosok:

Amíg a házbéreltetéket le nem szállítják, nem lehet szó bércsök-kentésről!

A bérlők és háztulajdonosok nagy érdeklődéssel várják a beográdi lakbérleszállító konferencia tanácskozásának eredményét

A noviszádi háztulajdonosok is képviseltetik magukat a január 25-én megtartandó konferencián

Tegnap szombat megírtuk, hogy január 25-én az érdekeltek minisztériumok, kereskedelmi és iparkamarák, munkáskamarák, valamint a munkaadók és háztulajdonosok Beogradban széleskörű konferenciát tartanak a lakásárak leszállítása ügyében. A konferencia iránt az egész országban nagy érdeklődés nyilvánul meg annál is inkább, mivel a kérdés az általánosságban mutatkozó gazdasági válság okozta áresések következtében aktuális fontosságúvá vált.

Az utóbbi időben az élelmiszerek és általában a közszükségleti cikkek árainak és ezzel kapcsolatban a fizetések, munkabérek csökkentése után időszerűvé vált a lakásárak leszállításának kérdése is. A konferenciának célja az, hogy az illetékes érdekeltségek meghallgatása után egységes határozatot hozzon, amelynek alapján a kormány figyelmét is felhívják a lakásárak leszállításának alkalmas módon való keresztülvételére.

A rendkívül érdekes és nagyfontosságú kérdéssel kapcsolatban munkatársunk több lakót felkeresett a bérlőknek a kérdésben tanúsított álláspontjának tanulmányozására.

A bérlők nagy lelkesedéssel fogadták a konferencia megtartásának hírért és valamennyien nagy reményeket fűznek hozzá.

Míg az élelmiszerek és közszükségleti cikkek árai jelentékeny százalékban csökkentek, addig a lakásárak leszállításának kérdésében vajmi kevés, úgyszólván még semmi sem történt.

A házbér továbbra is változatlanul maradt és aránytalanul magas a többi árakhoz képest.

Az üzlethelyiségek bérlői ugyancsak panaszkodnak a magas bérek ellen.

Noviszádon még ma is havi 10—12 ezer dináros üzlethérek vannak,

amelyet a mai súlyos viszonyok között valóban egészségtelen jelenségnek kell minősíteni.

A háztulajdonosok álláspontját illetőleg munkatársunk a noviszádi háztulajdonosok egyesületének elnökét, Ivkovic Nikolát kereste fel.

A noviszádi háztulajdonosok egyesületének elnöke munkatársunknak tett nyilatkozatában határozottan a házbérek további megtartása mellett foglalt állást.

A mai nehéz viszonyok között — mondotta Ivkovic Nikola, — amikor

a házbér mintegy 60—62 százalékát adóként kell befizetni,

a bérlőház jóformán még arra sem elég, hogy

a szükséges tatarozási, karbantartási kötségeket fedezze. Azok, akik évekkal ezelőtt nagy bérlőházak építésébe fektették vagyonu-

kat, vagy annak jelentékeny részét, megállapíthatják, hogy ez az elhelyezett tőke ma már egyáltalán nem váltja be az annak idején hozzáfűzött jövedelem reményeit. Ez a tőke mintegy 20—30 százalékban értékét veszítette. Ilyen körülmények között egyelőre szó sem lehet arról, hogy a lakbéréket csökkenteni lehessen.

Egyelőre a házbéreltetékek annyira magasak, hogy ha ezeknek leszállítása érdekében nem történik intézkedés, úgy a házbérek csökkentése is kivihetetlennek bizonyul.

A továbbiakban Nikolics példákat hozott fel arra, hogy Noviszádon jelenleg mintegy kétszáz lakás üres, a város legfőbb utcáin üres üzlethelyiségek állanak rendelkezésre és mindennek ellenére nem lehet senkit sem találni, aki ezeket bérebevenné. Abban az esetben, ha az adóhivatalok részéről lényeges könnyítéseket alkalmaznának a lakbéreltetékek tekintetében, semmi sem áll annak útjában, hogy a lakbérárakat a megváltozott körülményekhez képest csökkentésük.

A háztulajdonosok egyesülete egyébként a Beogradban megtartandó konferenciára kiküldi képviselőit, hogy ezt az álláspontot terjessze a konferencia elé. Érdekeltek körökben nagy kíváncsisággal várják a konferencia eredményét.

Meghalt a „legőrültebb spanyol, aki ezerfrankos bankjegyekkel terítettett asztalt vendégeinek

Utolsó pillanatáig itta a pezsgőt a világ legpazarlóbb milliommosa

Madridból jelentik: A közelmúlt napokban pezsgőzés közben meghalt Pedraza spanyol milliomos, akinek kalandos életéről most tengernyi cikket közölnek a madridi újságok. Annyi bizonyos, hogy Pedraza eredeti egyéniség és kalandos természetű ember volt. Fiatal éveiben Kubába ment, itt azonban belebonyolódott egy kellemetlen és nem épen vértelen históriába. Forró lett talpa alatt a talaj és sietve visszautazott Spanyolországba. Madridban megnyerte egy dúsgazdag spanyol grand leányának a kezét s amikor a leányt feleségül vette, nemcsak az ország egyik legszebb asszonya lett az övé, hanem vele együtt Spanyolország legnagyobb magánvagyonosa is.

Néhány nappal az esküvő után Pedraza is örökölt. Egyik rokona 80 millió pezeta értékű örökséget hagyott rá. Ettől a naptól kezdve

Pedraza két kézzel szórta a pénzt és csakhamar ugy emlegették az európai fővárosokban, mint az őrült spanyol milliomost.

Azok az epizódok, amelyek Pedraza életét változattá tették, meglehetősen jogosultán mutatják a fenti, nem épen hízog jelzőt. Először is luxusyachtot vásárolt Pierpont Morgan amerikai milliomostól s ezzel a gyors járművel veszélyeztette a Földközi-tenger biztonságát. Néhány karambol után a yacht befutott Monte Carlo kikötőjébe és Pedraza rövidesen elérte azt, hogy a világ legkönnyelműbb játékosának nevezték. Ha egész életében páratlan szerencse is kísérte üzleti vállalkozásait, a játékasztalnál makacsul üldözte a balsors. Üldözte főként azért, mert Pedraza nem félt semmi kockázattól s állandóan veszített.

Legnagyobb vesztesége volt, amikor hét perc alatt baccaratban kétféle aranyfrankot nyertek tőle.

Busás montecarlói tapasztalatok után Pedraza váratlanul Párist választotta kedvtelése színhelyének. Hatalmas kísérettel vétette körül magát, amelynek tagjait fejedelmi módon látta el. Egyik este a színházban volt s a darab annyira megtetszett neki,

hogy valamennyi szereplőt meghívta vacsorára az egyik legelőkelőbb étterembe. A színészek és színésznők ugyancsak csodálkoztak, amikor a különterembe lépve látták, hogy az asztalokat nem a megszokott fehér abroszok borítják, hanem az asztalok csupa ezerfrankos bankjeggyel vannak kirakva. Az ezerfrankos bankjegyek értéke persze más volt akkor, mint napjainkban. A vacsora fogásai felülmultak minden várakozást. Amikor aztán a milliomos asztalt bontott, a vendégek és a pincérek véres közelharcot vívtak az asztalok „leszedése” körül. Pedraza meglepődéssel nézte az esztétikailag nagyon is kifogásolható jelenetet.

Könnyű elképzelni, hogy az „őrült spanyol” a pincérek körében örvendett a legnagyobb népszerűségnek. Mindegyik törte magát, hogy valamiképpen segítségére lehessen, mert hiszen tudta, hogy a legkisebb szolgálatért is fejedelmi jutalmat kap.

Az a pincér, aki az étkezésnél a milliomost kiszolgálta, soha nem kapott kevesebbet 150 franknál.

Annak a fiúskának pedig, aki a szálló előtt kinyitotta Pedraza autójának az ajtaját, rendesen harminc frank ütötte a markát.

Páris után London ismerkedett meg a spanyol milliomossal. Itt még ma is beszélnek egyik csinyjéről, ami akkoriban nagy feltűnést keltett. Pedraza az a gondolata támadt, hogy különös vendégekkel fogja benépesíteni az általa látogatott előkelő éttermet. Kibérelt hát egy csomó konflist és utközben mindenkit felszedett a kocsikra, akik csak hajlandók voltak vendégeskedni. Rikkancsok, gyufaárusok, virágárus leányok, házalók, koldusok ültek fel a kocsikra s ezzel a népséggel vonult be Pedraza az étterembe. A tulajdonos és a pincérek azt hitték, hogy forradalom tört ki, de azután érthető okokból jó képet vágtak a dologhoz. Ami inyenc falatt csak volt az étteremben, mind az asztalra került. Pedraza boldogan élvezte vendégeinek étvágyát. Azután

kifizette a számlát, amely több mint tízezer

shilling volt.

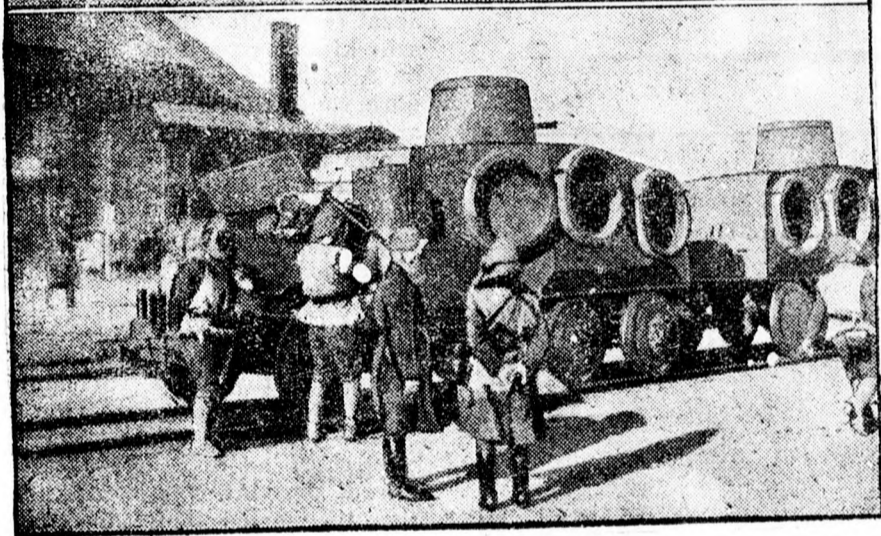
A világháború alatt Pedraza a saját számlájára és veszélyére működő diplomatának csapott fel. Egész sereg költséges kirándulást tett Amerikába és egyéb országokba. Életének befejezése olyan volt, hogy a lapok méltán mondják stilszerűnek. Az orvosok megtiltották a milliomosnak, hogy szeszes italokat fogyasszon. Pedraza az ellenkezőjét tette.

Napokon keresztül durrogtak körülötte a pezsgős üvegek és nyakaita a pezsgőt éjjel-nappal. Amikor már közeledni érezte utolsó óráját, újabb üveget kért.

A poharat azonban már nem tudta a szájához emelni, mert a szívvelhűdés véget vetett életének. Hallatlan pazarlás után halt meg az „örült spanyol”, de még így is súlyos milliókat hagyott két leányára.

Feloszlatták a japán országgyűlést, a választásokat február 20-án tartják meg

Szervezkednek Kínában a kommunisták — Japán tengeri hajókat küldött Sanghaiba

A japán csapatok mandzsuri gyors előmozdulását azzal lehet magyarázni, hogy Mandzsuriában történt bevonulásuk után első feladatuk a vasuti vonalak megszállása volt.

A vasutak birtokában mindenhol páncélvonalokon üldözték a visszavonuló kínai csapatokat.

Felső képünk egy japán aknavető osztagot mutat a délmandzsuri vonalon, az alsó pedig egy páncélvonalat.

tek, mert az ottani japán kolónián növekvő nyugtalanság vett erőt.

Londoni híradás szerint Kiang-Si tartományban hatszáz delegátus jelenlétében szovjet kongresszust tartottak.

A delegátusok állítólag Kína valamennyi részéből sereglettek össze. A kongresszuson megállapították a kínai szovjet alkotmányt és ideiglenes központi végrehajtó bizottságot választottak.

Londonból jelentik: A japán országgyűlést feloszlatták, hogy a jelenlegi kormánypart megkísérelhesse az általános többség megszerzését a választásig. A kormánypart jelenleg 171, az ellenzék pedig 240 tagból áll.

A választásokat valószínűleg február 20-ára írják ki.

Többéből jelentik, hogy több repülőgépet, egy cirkáló, négy torpedóhajtó és egy tengerész tüzérsztagot Sanghaiba vezényel-

A noviszádi Fruska Gora turista egyesület pályázatot hirdet az irigi hegyekben felépítendő turista-otthon építési tervére

A pályázatokat 5.000, 3.000 és 1.500 dinárral jutalmazza

A noviszádi Fruska Gora turistaegyesület pályázatot hirdetett a Fruskagorában az irigi hegyláncban felépítendő Turista-otthon építési tervére. Az otthont az irigi hegylánc egyik legszebb helyén 450

méter magasságban a Noviszád—Ruma közötti országút mellett az állami üdülőteleptől nem messze építik fel és az nemcsak a noviszádi turisták szükségleteit van hivatva kielégíteni, hanem mindazokét, akik turisztikai vagy tanulmányozási szempontból keresik fel a Fruskagorát.

A pályázat általános és azon az összes jugoszláv mérnökök és építészek részvehetnek.

A bírálóbizottság tagjai dr. Pavlasz Ignját egyesületi elnök, Vujics Velimir, a báni hivatal kereskedelmi osztályának főnöke, dr. Popov Milorád igazgatósági tag közjegyző, ing. Cvejics Milán báni építészeti főtanácsos, Tabakovics Gyorgye építész, a mérnöki kamara titkára, ing. Vukajlovics Szlavkó, az egyesület építészeti tanácsosa és Gracsanin Gája, az egyesület főtitkára.

A pályázat beküldésének határideje 1932. március 15. délután 6 óra. A tervzeteket a következő címre kell küldeni: Društvo Fruska Gora, Novi Sad, Kralja Alekszandra ul. 21.

A legsikerültebb pályamunkát az egyesület 5.000, 3.000 és 1.500 dinár összeggel jutalmazza.

Az egyesület ezenkívül fenntartja magának a jogot, hogy a jutalmazatlan pályamunkákat egyenként 1000 dináros árban megvásárolja. A jutalmazott, illetőleg megvett pályázatokat a pályázat eredményének kihirdetése után 8 napra kifizetik.

Az eredmény kihirdetése után az egyesület Noviszádon kiállítását rendez a beérkezett pályamunkákból.

A pályázathoz szükséges összes információkat a pályázók a noviszádi Fruska Gora egyesületnél kaphatják meg 50 dinár befizetése ellenében.

A járókelők szemelátlára a noviszádi Tomiszláv királyfi hidról a Dunába vetette magát egy ismeretlen ember

A járókelők szemelátlára a noviszádi Tomiszláv királyfi hidról a Dunába vetette magát egy ismeretlen ember

A holttestet még nem sikerült megtalálni

Szerdán este a noviszádi Tomiszláv királyfi hidról öngyilkossági szándékkal a Dunába vetette magát egy ismeretlen ember. A járókelőknek hét óra tájban feltűnt egy ismeretlen fiatalember, aki izgatottan sétált a hidon. Egyszerre csak kétségbeesett kiáltást hallottak. A fiatalember keresztülvetette magát a hidon és a Dunába ugrott. Az öngyilkosság szemtanúi azonnal Tellármázták a parti halászsokot, azonban a sötétben nem sikerült megtalálni az életuntat, aki minden valószínűség szerint a Dunába veszett.

A noviszádi rendőrség az esetet kapcsolatban több szemtanút hallgatott ki, akik azonban nem tudtak pontos leírást adni az öngyilkosról, tekintve, hogy a sötétben nem láthatták sem ruháját, sem arcát. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen öngyilkos holttestének felkutatása és személyazonosságának megállapítása után.

A noviszádi törvényszék bizonyítékok hiányában felmentett két csalással vádolt bács-petrovoszelói földművest

A noviszádi törvényszéken dr. Gavela egyesbíró előtt tegnap délelőtt tárgyalták Milinkov Luka és Jovicsics Sztojan bács-petrovoszelói földművesek ügyét, akiket az államügyészség csalás elkövetésével vádolt. A vádirat szerint a két földműves félrevezette Bunyánné született Milinkov Katicát, hogy az asszony 5 és fél hold földjének kiadásáról szerződésük van. Ez az állítás azonban nem felelt meg a valóságnak, a földet Mester Pál tartotta ötödében. I. Milinkov Katicának 70.000 dinár kárkoztak.

Ezenkívül az ügyészség azzal vá-

a földműveseket, hogy a sztaribecseji bácskai tiszamelléki bankot nagyobb összeggel megkárosították, amikor előzetes tudomást szerezve arról, hogy a bank 70.000 dináros követelését tévesen 7000 dinárnak írta be a könyvekbe, szerződést kötöttek, amelyben földjeiket elcserezték. A vádirat szerint a csalást tudatosan követték el.

A tegnapi megtartott tárgyaláson a vádlottak és a tanúk kihallgatása után a bíróság meghozta ítéletét, amelyben a vádlottakat bizonyítékok hiányában felmentette a vád és annak következményeitől.

Az ítélet ellen az államügyész felebbezett.

Robozsánszki beográdi gyáros kétezer pengőt ajánlott fel a kispesti gyilkos kézrekerítőjének jutalmazására

Egyre szűkül a hurok a gyilkos körül

Budapestről jelentik: Robozsánszki beográdi gyáros, a meggyilkolt Lukács Béla kispesti vendéglős sógora, kétezer pengő jutalmat ajánlott fel a gyilkos kézrekerítőjének.

A rendőrség rendkívüli erővel folytatja az ügyben a nyomozást,

a hurok egyre szűkül a gyilkos körül.

Tegnap egy munkás bejelentette, hogy a gyilkosság idején egy autót látott elrobogni a vendéglő elől, a kocsis lámpái nem égtek.

A nyomozás súlypontja egyébként most

a beteges hajlamu férfiak felé terelődött. A rendőrség azt igyekszik megállapítani, hogy kik azok, akikkel Lukács Béla az utóbbi időkben különös barátságát fenntartotta.

Az előállítások során egy fiatalembernél noteszt találtak, melyben meg van a névsora azoknak a férfiaknak, akik ismeretségben voltak a tragikus végű vendéglőssel. Tegnap megkezdtek a jegyzékben szereplő férfiak előállítását. Az előállítottaktól nyert felvilágosításokból reméli a rendőrség, hogy megtalálja a gyilkost, mert bizonyosra vehető, hogy csak ilyen ember követhette el a veres tettet.

A svájci hadsereg egy ski járőre gyakorlaton

Aszubotical törvényszék háromtanács elé utalta az 1930-as véres tánciskolai verekedés ügyét

A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy önvédelemből követte el tettét — Az ügyész módosította a vádiratot, mert az orvosszakértő szerint az egyik sebesült arca merev maradt

A szuboticali törvényszéken Rádovics Szeretén büntetőbíró tegnap délelőtt tárgyalta Stark Antal 22 éves szuboticali kerteslegény ügyét, akit súlyos testisértés vádjával vádolt az ügyészség, mert a Partics-féle tánciskolában 1930 január 5-én verekedés közben bicskával megsebesítette Balázs Menyhért és Balázs Károly szuboticali iparoslegényeket. Balázs Menyhértnek fél arcát felhasította a vádlott, Balázs Károly pedig a bal lapockájánál szenvedett sérülést.

A tárgyaláson a vádlott előadta, hogy bicska nem volt nála, hanem sikerült kézhezragadnia egy üveget és azzal hadonászott. A bicska és a boxer, amit a verekedés színhelyén megtalált a rendőrség a sebesültek tulajdona volt, mint ahogy azt a rendőrségben be is ismerték.

A bíróság ezután Rozmanov István munkást hallgatta ki, aki azt vallotta, hogy tényleg Balázs Menyhért támadta meg és ütötte fejbe Starkot, majd mintegy 15 legény rohant rá, földrepertertek és ütlegelni kezdték. A következő tanu Balázs Károly hentes legény előadja, hogy a vádlott már régóta azzal fenyegeti, hogy leszámol vele és többször kijelentette, hogy a halál fiának tekinti őt. A bálban a szüleit szidalmazta, mire kérdőre vonta Starkot, aki arculütötte őt. Erre széket ragadott, de nem Starkot találta el, hanem Particsnét, a táncinár feleségét, aki odasietett, hogy szétválassa őket. A tumultusban Stark bicskájával oldalba szúrta Balázs Menyhért, akinek az arcát hasította fel Stark, szintén azt vallotta, hogy a vádlott támadta meg őt.

Máties államügyész ezután indítványozta, hogy a bíróság hallgassa ki dr. Rukavina orvosszakértőt, mert valószínű módosítani kell a vádiratot. Dr. Rukavina előadta, hogy Balázs Menyhért sérülése tényleg igen súlyos, mert az arca egész életén át merev marad. Dr. Máties ügyész ennek alapján súlyos testisértés büntetésére súlyosította a vádat, mire a bíróság háromtanács elé utalta az ügyet.

A budapesti kuria végső fokon tízennégyévi fegyházra ítélte a nyíregyházi gyilkos könyvelőt

A kuria nem látta beigazoltnak, hogy Klein Sándor előre készült a gyilkosságra

Budapestről jelentik: A királyi kuria tegnap hirdette ki ítéletét Klein Sándornak, a nyíregyházi könyvelőnek gyilkossági bűnperében. Klein Sándor mint ismeretes két esztendővel ezelőtt a nyíregyházi Ehrenfeld fetelepen meggyilkolta főnökét Stark Andor cégvezetőt, a holttestet elásta és külföldre szökött. Amikor visszatért Magyarországra, a határon elfogták és letartóztatták.

A kuria végső fokon tízennégy évi fegyházra ítélte a gyilkos könyvelőt.

Az ítélet indokolása szerint a kuria nem látta beigazoltnak, hogy Klein előre készült a gyilkosságra. A törvényszék annakidején 12 esztendei, a tábla pedig életfogytig tartó fegyházra ítélte a gyilkost.

HIRDESSZEN

a Reggeli Ujságban

Amerika egyik legnagyobb üzemének az American Steel Export Co. Inc. New York világhírű gyártmányai,

PHILCO RÁDIÓK

5, 7 és 9 csöves Superheterodyn készülékek beépített dinamikus hangszóróval, a napokban megérkeznek 1932 típusok! Abszolút selektív! Olcsó árak! Vezérképviselő:

Krausz Nikola, Novisad, Jevrejska 18,

Női kézimunkák

kész diszszembkendők, monogram, azsurozás, aplikálás. Előnyomda, kézi- és géphímzés, pilssé gombát-huzás, csipke, pamut és mindennemű kézimunka kellék olcsó árban

NAGYFEJŐ

KÉZIMUNKAÜZLETÉBEN
NOVISAD, KRALJICA MARIJA UT 2

Hírek

1932

Január

22

PÉNTEK

— **Időjárás.** (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése.) A Tengeremléken derült, az ország belsejében boros idő volt. A hőmérséklet a keleti részekben csökkent, az ország belsejében emelkedett. Fagy az egész ország területén volt. A hőmérséklet minimuma Kalinovikon -9 fok, maximuma Mosztáron plusz 11 fok volt. Noviszádon tegnap délelőtt -2 fokot mutatott a hőmérő.

— **Időjárás.** Boros idő várható, a folyók völgyeiben köddel, helyenként havazással, az ország belsejében gyenge fagy.

— **Külföldi hírek.** Beográdból jelentik: Öfelsége a király dr. Szpalajkovic Milorád rendkívüli párisi követet és meghatalmazott minisztert a jugoszláv koronarend első osztályával, Jankovic Radoje newyorki főkonzult a jugoszláv koronarend III. osztályával és Gyukovic Lazarev Vásza denversi nagybirtokost a jugoszláv koronarend III. osztályával tüntette ki.

— **Csak szakképzett egyének kezelhetik a motorokat és cséplőgépeket.** Csantavirról jelentik: A báni közigazgatás értesítette a csantaviri hatóságokat, hogy a cséplőgép, motor, szivógáz és más gépek tulajdonosai csak akkor kezelhetik önállóan gépüket, ha szakképzettek, ellenkező esetben szakképzett egyéneket kell alkalmazniok.

— **Szabászat és varrótanfolyam Noviszádon.** A noviszádi női ipariskola február harmadikától kezdve női szabászat és varró tanfolyamot rendez. Beiratások naponta délelőtt 8-12 óra között az iskola igazgatóságánál Trg Kneginje Zorke 20. szám. Ugyanitt közelebbi feltételek is megtudhatók.

— **A noviszádi Filharmonia zenebarátok egyesületének teadélutánja.** A noviszádi Filharmonia zenebarátok egyesülete január 24-én délután négy órakor a Szloboda nagyszobában táncos egybekötött teadélután rendez, amelyen saját jazz és szalózenekara lép fel. Belépődíj tíz dinár, a karzatra öt dinár.

— **A N. A. K. holnap esti tea-estélyén** játszik ntoljára Noviszádon a berlini vidám zenekar, kezdte este 8 órakor a Winklében.

— **Felakasztotta magát egy alkoholista szubotica i öregasszony.** Tegnap délelőtt jelentették a rendőrségnek, hogy Dusnoki Viktória 54 éves kelebiai földművesasszony lakásán felakasztotta magát. A rendőrség megállapította, hogy az életunt öregasszony szenvedélyes alkoholista volt, emiatt orvosi kezelés alatt is állott, de nem lehetett megszoktatni káros szenvedélyéről. Valószínűleg emiatt vetett véget életének.

— **Szétléptek a krokodilusok egy osztrák Afrika kutatót.** Kairóból jelentik, hogy Kirchnecker Alajos osztrák mérnököt, az ismert Afrika-utazót és vadászt, a Kék Niluson halálos katasztrófa érte. Krokodilusvadászaton volt, miközben csónakját a krokodilusok felfordították és a mérnököt a szószeros értelmében szétlépték és felfalták.

— **Zsoltár betanulására ítélte a vádlottakat egy bíró Amerikában.** Londonból jelentik: A délkarolinai Brittons Meek büntetőtörvényszéke nyolc néger fivért, akik családi viszálykodás közben csunyán öszszeverekedtek arra ítélte, hogy öt nap alatt könnyűen tanulják meg a 133. zsoltárt, amely így kezdődik: „Iám milyen szép és szívet vidító, ha a fivérek békességben lakoznak együtt“.

Szegeden olyan huszfrankos aranypénzt találtak, melynek egyik oldalát Napoleon relief, a másikat a köztársaság cimere díszíti

A tévesen vert éremből mindössze 10 példány készült és óriási az értéke

Szegedről jelentik: Tegnap egy öreg ember jelent meg a Nemzeti Bank szegedi fiókjánál és a bank főnökét kereste. Bevezették Pavlovics István bankfőnök szobájába, ahol az öreg egy huszfrankos aranyat szedett elő. Kiderült, hogy a pénzdarab nagy ritkaság.

Egyik oldalán „I. Napoleon Empereur“ felírás és Napoleon arcképe látható, a másik oldalon pedig „Republique Française“

felirat, a közepén a huszfrankos értékjelzése, a kakassal. Az érdekes pénz egyik oldalán tehát a császár arcképe, a másikon a köztársaság jelképe látható.

Az öregember elmondta, hogy Vonbreiter Jánosnak hívják és ötven évvel ezelőtt felesége hozományaként kapta a husz-

frankos aranyat. Felesége az édesapjától örökölte a pénzt, ő pedig viszont nagypapjától, aki résztvett a napoleoni harcokban és hősiességéért egy magasrangú tiszt adományozta neki a pénzdarabot.

A pénzdarabnak igen nagy az értéke, mert annakidején

mindössze 10 példány készült belőle, mert ekkor észrevették a tévedést.

A pénzdarab egy példányát 1908-ban egy dunántúli ügyvéd 175.000 aranyfrankért adta el a francia nemzeti banknak.

A szegedi ember értékes huszfrankosát most a nemzeti bank széfjében helyezték el. Valószínű, hogy a bank vagy megvásárolja érmegyűjteménye számára, vagy felajánlja Franciaországnak.

— **Székrekedés.** Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a természetes „Ferenc József“ keserűvíz még ingerlékeny belü betegeknek is ájadalom nélkül hat.

— **Orvosi hír.** Dr. Wágner István orvos átvette Dr. Leitner Benő rendelőjét és rendel a naponta d. e. 8-11-ig és délután 3-6-ig Noviszád, Futaki ut 27 szám alatt.

TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.11-10.19, Bécs 12.54-12.66, Prága 57.425-57.825, Berlin 7.41-7.43, London 195.

Zürich. Beograd 9.10, Páris 2015.75, London 2775, Newyork 512.50, Brüsszel 71.40, Milánó 25.80, Madrid 43.20, Amsterdam 206.20, Berlin 120.80, Szófia 3.71, Prága 15.18, Varsó 57.40, Bukarest 3.03.

Liverpool. Irányzat: Nyugodt. Buza március 5 sh 1.875, május 5 sh 4.50, július 5 sh 6.875.

Noviszádi terménytőzsde. Hivatalos beszállítók vételárai január havára. Tisza I. Bácskogrúdi 80 kg 1% uszály 175, Tisza II. Zsabolj-Titel 80 kg 1% uszály 173, Bega 80 kg 2% uszály 172, Bánát 79 kg 2% uszály 170, Bácska 78 kg 2% uszály 169, Tiszai csatorna Kulánál és Kulánál 80 kg 2% uszály 172, Dunai csatorna Cervenak 79 kg 2% uszály 168, Szerbiai, Duna 77 kg 2% uszály 165, Szerémi 78 kg 2% uszály 168, Szerbiai-Száva, Boszniai-Száva 77 kg 3% uszály 164, Felsőbácska 80 kg 1% vagon 170, Szombor és Alsóbácska 79 kg 2% vagon 165, Bánát 78 kg 2% vagon 165, Szerbiai fővonal Csuprijáig 77 kg 2% vagon 160, Szerbiai fővonal Paracintól délre 78 kg 3% vagon 160, Kumanovó 77 kg 3% vagon 158, Koszovó 75 kg 4% vagon 160, Szerém, Szlovénia és Horvátország 78 kg 2% vagon 160.

Rozs 150-155, árpa 63-64 kg 122.50-127.50, tavaszi árpa 67-68 kg 150-160, zab 125-130, tengeri gar. min. k. d. 65-67.50, Szombor környéki 67.50-70, bácskai márc-máj. 80-82.50, bánáti gar. min. 64-66, szerémi gar. min. 67.50-70, szerémi gar. min. sidi paritásban 70-72.50, szerémi márc-máj. 80-82.50, bácskai száritott 74-6, szerémi száritott 76-78, sidi paritásban 77.50-80, buza liszt bácskai és bánáti állomás nullás gg és g 360-380, kettes 340-360, ötös 305-310, hatos 250-265, hetes 190-200, nyolcas 122.50-127.50, buza korpa jutazásokban 85-90, bánáti 80-85, fehérbab 2 százalékos, zsák nélkül 187.50-192.50, burgonya szlovéniai fehér 97.50-102.50, szlovéniai róza korai 127.50-132.50, fehér szlavóniai 94-96.

Irányzat: Tengeri szilárd, egyébként változatlan. Forgalom: 57 vagon.

Bécsi sertés pótvásár. Felhajtás 63 zsir, 72 hussertés. A forgalom csekély, az árak változatlanok.

Védekezés repülőgéptámadások ellen

Az amerikai hadseregben a nagy csapat szállító teherautókra repülőgépelhárító ágyukat szerelnek, hogy így védekezzenek — háboru esetén — a repülőgéptámadások ellen.

— **Ma délelőtt temetik Nésics Ljubát.** Beográdból jelentik: Nésics Ljuba volt ankarai jugoszláv követ holttestét tegnap a Vozneszenszka templomban felravatalozták és nagy katonai pompával ma délelőtt fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Kétezeröttszáz dinárt osztottak ki a szrbobrani szegény iskolás gyermekek között.** A szrbobrani műkedvelő ifjúság már hosszú idő óta 2-3 előadást rendezett évenként a szegény iskolás gyermekek javára. Ezek a jótékony előadások már olyan megszokottak Szrbobranban, hogy szinte jótékonyági egyesületnek lehetne venni a fiatal, agilis egyének együttesét. Ez évben is karácsony másodnapján és Szilveszter estéjén rendeztek nagy erkölcsi sikerrel jótékony célú előadást a szegény gyermekek segélyezésére, mikor Móricz Zsigmond „Nem élhetek muzsikaszó nélkül“ című vígjátékát adták elő. A két előadás tiszta jövedelme 2500 dinár volt, amit e hó 17-én osztottak ki. Más években ugyan cipőt és ruhákat osztottak szét, most azonban, hogy a segélyben minél nagyobb számban részesülhessenek az iskolás gyermekek a 2500 dinárt ötven szegény gyermek között osztották szét egyenlő arányban, azaz minden arra leginkább jogosult gyermek ötven dinár segélyt kapott. A szétosztást a szrbobrani iskolánövérsek termeiben végezték Pentz Kornél és Baranyi Pál főrendezők kedves ünnepélyesség keretében.

— A becskerek Magyar Közművelődési Egylet második szerzői délutánja. Becskerekről jelentik: A becskerek Magyar Közművelődési Egylet vasárnap délután tartja meg a bánati írók és zeneszerzők második szerzői délutánját. Ez alkalommal Borsodi Lajos, Gergely Boriska és Kristály István novellákat olvasnak fel, Krausz László verseket szaval, Fischer Károly pedig két szerzeményét adja elő. A második szerzői délután iránt Becskereken igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Helyreállt a béke a becskerek református egyházközösségben. Becskerekről írják: A becskerek református egyházközösségben már régebben ellentétek merültek fel, melyek annyira elfajultak, hogy peres utra kellett terelni a dolgokat. Ezeket az ellentéteket végre tegnapi délután egy értekezleten sikerült elsimítani. A szembenálló felek kibékítését Lévy Dezső vasuti főmérnök, egyházmegyei tanácsnok vette a kezébe és a tegnapi délután megtartott értekezleten annyira szívhezszóoló beszédet intézett hozzájuk, hogy a régi haragosok megbocsátottak egymásnak és kibékültek. Ezzel az áldatlan belharc a becskerek reformátusok körében végetért.

Farsangra

frakk-ing,
inggallér,
nyakkendő
kesztyű,
szokni

mélyen leszállított áron kapható
KLEIN JENŐNÉL
Novi Sad, Vel. Bečkerek, Senta

— A szombori zsidó nőegylet táncestélye. A szombori zsidó nőegylet leányosztálya e hó 23-án, szombaton este a Szloboda nagytermében táncestet rendez. Az est keretében bemutatásra kerül a „Tánc története 1830-tól 1930-ig” című táncrevü, melynek keretében a legkiválóbb szombori táncosok lépnek fel. A részletes műsor a következő: 1. Mennett, előadja Berg Juci és Molnár Zsuzsi; 2. Bécsi keringő, előadja Steinfeld Magda, Háberfeld Evi és Grossman Ilu; 3. Régi keringő (Dreischritzwaller), előadja Königsberg Tera és Józsa György; 4. Charleston, előadja Kirschner Zsuzsi és Ergh Lajos; 5. Tangó, előadja Háberfeld Evi és N. N.; 6. Rumba, előadja Grossmann Ilu és Ergh Lajos. A rendezőség mindent megtett, hogy az est — mely iránt már nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében — minél jobban sikerüljön. A zenét a Kalocsay jazz szolgáltatja.

— Szemrehányást tesz önön magának, ha nem megy el holnap este a N. A. K. Winklében rendezendő szokásos családi teaestélyére. Elsőrendű berlini zenekar.

— Öngyilkosságok napja Vrsacon. Vrsacon tegnapi két öngyilkosság történt. Az egyik életunt Kicek Katarina 23 éves leány, aki nagymennyiségű ecetsavat ivott. Mielőtt még orvosi segélyben részesítették volna meghalt. A másik öngyilkosságot Ocz Anton magánhivatalnok kísérelte meg, aki nagyobb mennyiségű lúminállal akarta magát megmérgezni. A gyors orvosi beavatkozás azonban elhárította a veszedelmet és remény van rá, hogy az életunt rövidesen felgyógyul.

— Egy hatvanéves szociális földműves botjával agyonütötte legjobb barátját. A Vrsac közelében lévő Szociális községben tegnap halálosvégű verekezés játszódott ke. Szerman Angyel és Vojin Titusz, mindketten 60 év körüli földművesek régóta barátságban éltek egymással. Együtt idogáltak, beszélgettek és vitakoztak. Vitakozásaik közben sokszor éles nézeteltérések származtak közöttük, amelyek azonban nem tartottak sokáig, mert másnap a két öreg pajtás megint csak együtt ült és bor mellett folytatta a megkezdett vitát. Tegnap is vitakozott a két öreg és a vita annyira fajult, hogy Vojin felkapta botját és fejbeütötte barátját, aki nyomban összeesett és rövidesen kiszenvedett. A gyilkosságot jelentették a járásbírósnak, ahonnan értesítették a belackvai államügyészséget. Az államügyészség részéről azonnal bizottság szállt ki a helyszínre. A boncolás folyamán megállapították, hogy Szermannak sem koponyája, sem pedig agya nem sérült meg. A halált szívgyengeség és elvérzés okozta. A gyilkos aggyasztánt letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

— Fűzőket, melltartókat méret szerint legolcsóbban készít: Fischer J. és Fla, Novi Sad.

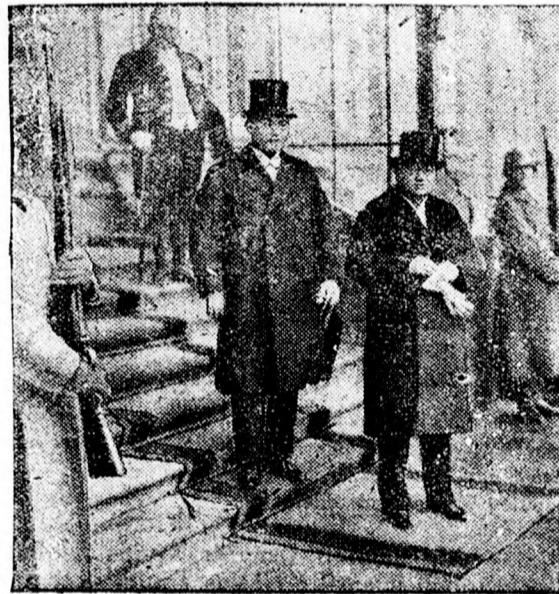
SZÍNHÁZ

A Darázsfiézek a szubotical Népkörben

Sokszor hallottunk már a sztarakanizsai műkedvelőkről, kitűnő játékaikról és ugy kanizsai, mint vidéki sikereikről. Dr. Losonc Edéné, aki olyan nagy áldozatkészséggel és hozzáértéssel rendez a darabot, igen jól választott, amikor a Darázsfiézek színművet taníttatta be. Ez a kedves angol darab, amelyet Zagon István dolgozott át magyarra, tele van kedvesebbél kedvesebb jelenetekkel, zsuffolt ötletektől és nagyon szellemes humoru. Az ősz folyamán a kanizsai bemutató nagy sikerét látva, a darabot előadták Szentán is, ahol az utóbbi évek legzsuffoltabb háza árasztotta el a szereplőket tapsal. Szubotica, amely már régóta nélkülözi a magyar műkedvelőelőadásokat, szintén látni kívánja a kis tiszamenti város műkedvelőit. A Népkör vezetősége, dr. Szántó Gábor képviselő buzdítására elvállalta, hogy meghívja a kanizsaiakat, hogy az ő otthonukban adják elő a Darázsfiézeket. Így szombaton, január 23-án este a Népkör színpadán fellép a sztarakanizsai kitűnő együttes, hogy a szuboticaliaknak egy nagyon jó, kellemes és emlékezetes estét adjon.

e. i.

— Elmarad a ma esti színelőadás. A beográdi Nemzeti Színháznak ma estére hirdetett noviszádi előadását közbejött akadályok miatt elhalasztották. A délutáni diákelőadást azonban megtartják.

Dr. Liu Ven Tao,

Kina új berlini követe, aki a múlt héten adta át megbízó levelét Hindenburg köztársasági emóknék, az elnöki palota előtt. A japán csapatok a mandzsuri vasúti vonalak urai

ODZSACI HIREK

Az OSC február elsején este 9 órai kezdettel a Heitz-szálló összes termeiben nagy szabású álarcsobált rendez, amely iránt nem csak Odzsacin, de a környékén is nagy érdeklődés mutatkozik. — Február 2-án lesz az OSC tisztújító közgyűlése, amelyen a vezetőség beszámol az egyesületnek multévi sikeres munkásságáról. Az ugyanakkor meg ejtendő választásokból előreláthatólag nagy többséggel a hivatalos lista fog győztesként kikerülni, amefynek élén ezuttal is dr. Jánosy Károly, a klubnak mostani elnöke áll.

— Farkas Istvánt választották meg tiszáninneri református püspökké. Miskolcraól jelentik: Az elhunyt Révész Kálmán helyébe Farkas István miskolci lelkeszt választották meg a tiszáninneri református egyházközség püspökévé.

MOZIK

Saltomortale

A noviszádi Odeon tonkino új nagy hangos filmje

A noviszádi Odeon tonkino tegnap mutatta be a sajtó részére a heti pazar nagy hangosfilmjét a Saltomortale, amely mesésze kimagaslik a szokásos cirkuszfilmek sorából. Már maga az, hogy a filmet Dupont rendezte sokat mond, de a szereplők és a eselekmény páratlan nagy izgalmasága együttesen minden tekintetben elismeréseméltó filmet alkotnak. A film legnagyobb értéke rendkívüli izgalmas és fordulatos eselekményén kívül az a reális és képszerű megrendezés, ahogy Dupont roppant finoman oldja meg a fordulatokat, sokszor finoman odavetett képpel mondja el mindazt, amit más gicces rendezők száz métereken tudnak csak a közönséggel megértetni. Külön ki kell emelni a képek artisztikus szépségét és sok helyen konstruktivista nagyszerű elrendeztettségét, amelyek nagyban emelik a film filmszerűségét és értékét. Emlélt azonban a szereplők sem maradnak vissza játékkal és minden egyes jelenetben lépést tudnak tartani a rendező szinte zsonglörösködő külön művészetével. Anna Stern és Reinhold Berni a két főszereplő tökéletesen bele tudják magukat élni a szerepbe és vissza tudják adni mindazt az izgalmat, amit a eselekmény belőlük kívált.

A nagyszerű új műsort Fox legújabb és friss változatos fotoszurnálja egészíti ki és teszi igazán értékesé. Az új műsora ma mutatja be az Odeon.

A Marseilles a szubotical városi moziban

Igen érdekes történelmi tárgyú filmet mutat be esütörtöktől a Városi mozi. A film amerikai gyártmányu, diszes és költséges kiállítású, eselekménye pedig a francia forradalom idejében játszódik le a Bastille bevételét megelőző történelmi eseményeket örökíti meg. Az eseménybe kedvesen szövődik bele Lajos király egyik testőrtisztjének és egy falusi vendéglős leányának happy-ennel végződő szerelmi regénye.

A film rendezése kiváló, eselekménye pedig rendkívül érdekes és izgalmas is. A darab kitűnően festi a francia forradalom előtti viszonyokat. A szerepek mind a legjobb kezekben vannak. A tiszt szerepét John Boles, a partnerejét pedig Laurela Plant alakítja. A kitűnő filmnek bizonyára megérdemelt sikere lesz.

(8)

Lifka mozi:

„Nebántsvirág”

Mamselle Nitouche

A szokásos megunt és elcsépelet operett-témák helyett a Lifka mozi műsorán ezuttal újdonság szerepel. A francia vígjátékok dalbetétes változataként feldolgozott nem is olyan rég még nagyszerű operett megtalálja közönségéhez a tetszés útját. Az ötletes és végig kacagtató eselekménybe ügyesen szőtt muzsika élvezetes, könnyű szórakozássá teszi a film látogatóinak két óráját.

A darab szüzséje annyiban új és eltérő az eddigi operett-témáktól, hogy nincs benne nagyherceg, se valódi, se talmi, nincs elkopatott slágere és nincs tömegjelenet. Gördülő, ütemes — jóhangon elénekelt operett — a benne lévő történelem valószínűtlenségét feledteti az ügyes rendezés.

A színészek mindegyike résztvesz a film sikerében. Anny Ondrának hálás szerepe nővelni fogja hívei táborát. Hans Junkermann, Georg Aleksander, Oskar Karlweiss és Julia Serda kihasználják minden lehetőséget, amit a jó szereposztás nyújtott a siker biztosításához.

A filmet Fox Journal kíséri.

(—0—)

Az új ipartörvény

Egyesületek alapítása

(2) Az 1. bek. 11. pontja szerinti alapítványok és intézmények létesítését csak külön alapszabályok alapján lehet végrehajtani. Ezeket az alapszabályokat a bán hagyja jóvá. Az alapszabályok megszerkesztésére vonatkozó közelebbi rendelkezéseket a kereskedelmi és iparügyi miniszter írja elő.

(3) Az egyesületek nem tizhetnek ipart és együttes vállalatokat sem alapíthatnak, de fel vannak jogosítva arra, hogy tagjaik együttes gazdasági érdekeinek előmozdítására gazdasági szövetkezetek vagy más vállalkozások alapítását kezdeményezzék vagy támogassák. Ilyen célokra az egyesületek nem adhatnak hozzájárulásokat. Az egyesületek állandó választott bíróságot sem szervezhetnek polgári peres ügyek eldöntésére.

363. §

A jelen törvény alapján létesített egyesületek, mint tagok a szövetségi szervezetekbe léphetnek, amelyek a gazdasági érdekek előmozdítása céljából az egyesülésről, gyűlésről és megbeszélésről szóló törvény alapján alakulnak.

MSODIK CIKK

Egyesületek alapítása

364. §

(1) A kötelező egyesületek alapítását az illetékes kamara hagyja jóvá.

(2) Az egyesületek alapítására a kamara a jelen törvényben megjelölt területeken az egyesülethez tartozók ama illető iparcsoportjainak köréből, amelyek részére az egyesület alakul, alapítóbizottságot állít. Ez a bizottság a kamara felügyeletével és utasításaira az illető terület valamennyi ipar tulajdonosát meghívja az alakuló közgyűlésre. Az alakuló közgyűlés meghozza az egyesület alapszabályait. Az elfogadott alapszabályokat az alapító bizottság négy egyenlő példányban a kamarához terjeszti be. Az alapszabályokat az alapítóbizottságnak kell

aláírnia. Ugyanigy járnak el, ha a 357. § 1. bekezdésében említett terület egyik szakmájához tartozóknak több mint a fele a kamaránál írásbelileg annak a kivánságának ad kifejezést, hogy saját szakmai egyesületet akar alapítani, valamint abban az esetben, ha a 356. § 2. bekezdésében említett szakmához tartozók részére az egész bányára alapítanak kötelező egyesületet.

(3) Ha az alakuló közgyűlésen elfogadott alapszabályok a jelen törvény rendelkezéseivel ellentétben állnak, a kamarának azokat az alapító bizottsághoz kell visszajuttatnia és megjelölnie, hogy az alapszabályok mely rendelkezései vannak ellentétben a törvény rendelkezéseivel. Az alapító bizottság köteles egy hónapon belül második alakuló közgyűlést egybehívni, hogy az alapszabályokat a kamara észrevételei szerint átalakítsák. Ellenkező esetben a kamara maga állítja össze az alapszabályokat és a jelen törvény rendelkezéseivel egybehangzóan jóváhagyja.

(4) Ha az alapszabályok a jelen törvény rendelkezéseivel összhangzásban vannak, a kamara azokat jóváhagyja és az egyik jóváhagyott példányt az alapítóbizottsághoz juttatja vissza, a másodikat az illetékes bányához, a harmadikat az illetékes elsőfokú közgazgatási hatósághoz juttatja, a negyediket pedig saját irattára részére tartja meg. Az alapító bizottságnak nyomban egybe kell hívnia az egyesület első rendes közgyűlését, amelyen a jóváhagyott alapszabályok rendelkezései szerint megválasztják az egyesület szerveit és megállapítják a munkaprogramot.

(5) Az alapszabályok mintáját a kereskedelmi és iparügyi miniszter szabályrendeletben írja elő.

365. §

(1) Az egyesület alapszabályainak a következő rendelkezéseket kell tartalmazniuk:

1. az egyesület elnevezését, székhelyét, területét, szakmáját, célját és feladatait;

2. a tagok és tiszteletbeli tagok jogait és kötelezettségeit;

3. a közgyűlés összeállítását és egybehívását, a teljes érvényű határozatok hozatalának módját, valamint a közgyűlés munkája és jegyzőkönyve jóváhagyásának módját;

4. az igazgató és felügyelőbizottság megválasztásának módját, azok hatáskörét és szervezetét, a munkamódját és az állandó személyzet állítását;

5. a járulékok kivetésének és behajtásának módját, a beiratási díj és tagdíj összegét;

6. az évi költségvetés összeállítását és jóváhagyását;

7. a választott bíróság, a segédi vizsgák bizottságának, a becsületbíróság és segédek bizottsága összeállításának és munkájának módját, ha ilyen bizottságok vannak;

8. a fegyelmi vétségeket, amelyekért a tagok megbüntethetők és azt, hogy mely bűntetéssel sújthatók, valamint a fegyelmi büntetések feltételeit és azok megállapítását;

9. az egyesület vagyonának kezelését;

10. az alapszabályok megváltoztatásának és kibővítésének eljárását;

11. a tanonckérdést szabályozó intézkedések kiadását;

12. az egyesület megszűnését.

(2) A tagdíjakat az egyes tagok gazdasági erejéhez mérten különbözőképpen lehet megállapítani.

(3) Az alapszabályoknak nem szabad olyan rendelkezéseket tartalmazniuk, amelyek az egyesület törvényes feladataival és a jelen törvény rendelkezéseivel ellentétesek lennének.

HARMADIK CIKK

Az egyesületek szervezete

366. §

Az egyesületek szervei a következők:

1. az igazgatóság;
2. a felügyelőbizottság;
3. a közgyűlés;
4. a választmányok.

ELMENT A NYÁR

REGÉNY

írta: KOMAROMI JÁNOS

30

Omode nem figyelt rá, mintha ott se lett volna a leány. Ahelyett ráordított a habzó huszárra:

— Igenis, méltóságos ur, — s a következő perében cikázó mozdulattal Csopak alá villant, felkapta, a levegőbe hajította s az ajtó felé rohant vele. A pillanat visszatartó volt... Csopak a magasban kalimpált s úgy sértegette Omodét:

— Hitetlen, Istentelen zsvány vagy Omode! Sobri Jóska volt az apád! Akasszának fel holnapután...

— Mars! — idegeskedett Omode.

Még egy perc és a bojtár kint óbégalt már a terrazonon.

A leány megkövülten meredt Omodéra, aztán kis kezébe vette a homlokát:

— Szégyelje magát... Istenem, milyen rossz ember...

Omode nyugodt volt már:

— Kisasszony! Ez a szegény flótás este óta egyfolytában velem gorombáskodott. Fel se vettem, sőt még mulattam is rajta. De bocsiánat egy urileányt számonkérnie...

— Nem lett volna szabad, — folytatta bügyadtan a leány. De amit maga művelt, az se lett volna szabad.

Omode meghajította magát:

— Lehet, kisasszony. Erről beszélhetünk holnap. De most késő van, most talán aludni mennék...

A leány szó nélkül a szobája felé indult, de zavarában csak most vette észre, hogy a szobája nyitva van s hogy odabent ég a lámpa... Erre megállt, egyszerre lángot fogott az arca, megfordult és harag remegett

a hangjában, ahogy rátoppantott Omodéra:

— Kijárt a szobámban?

Omode számított erre a jelenetre, de a lány elrémült szépsége mégis megzavarta. Csak állt a szoba közepén, csak nézte a megdöbbsent leányt...

A leány pedig másodszor is rákiáltott:

— Ki járt a szobámban?

— Majd elmondom holnap, — védekezett Omode szelid hangon, szinte alázattal. Virradni fog mindjárt, Klárka s reggelig nyulna, mire mindent el tudnék mesélni...

A leány elfordult tőle, másodszor is a szobája felé indult, de a küszöbnél észrevette az éjjeli asztalkán heverő revolvert s egyszerre kizökködni kezdett magával:

— Maga járt itt, Omode! Szégyelje magát: revolverrel törni rá egy leány szobájára. Nem uriember maga Omode!

Omode olyan volt már, mint az alvajáró. A lány könnyeire védekezni se próbált, a feje nehéz lett és ahogy most ráeszmélt a revolverre, akaratlanul a leány után indult, hogy elvegye az asztalkáról.

A lány azonban félreértette ezt a mozdulatot, riadtan pillantott rá, aztán egy szökéssel az ablakhoz szaladt, kihajolt rajta s kikiáltott a kertbe:

— Tamás!

Omode meglepődött s bosszúságában egyet szitt a fogán. Lábujjhegyen az ágyhoz lépett, kézbevette a revolvert s fojtott dühvel szólt rá a lányra:

— Kérem, ne csapjon botránny!

De a leány ezt aligha hallotta. Ijedtében másodszor is kihajolt s a hangja sirásba fűlt, ahogy másodszor is segítségül hívta a Hálmy fiút:

— Tamás!

A folyosón hirtelen nesz támadt s pillanattal később az előszobába ugrott Halmy Tamás. Izgatott volt és ahogy most meglátta a halálravált leányt s mellette Omodét

a revolverrel, elfehéült:

— Mit keresel itt, Omode?

Nem kérdezte, de ordított. Omode pedig feltűnően nyugodt maradt:

— Semmit, öcskös. Halkabban viselkedj mert téged is kirepítelek...

— Engemet, Omode? Engemet?

Három lépést ment feléje. S Omodéval életében először esetét meg ezuttal, hogy értetlenül meghátrált, csendes ember volt már:

— No jó. Holnap beszélünk még erről... Most én kimegyek innét, de mondhatom, csu nyán felültetted. Jó éjt, Tamás...

Eltűnt a folyosón s Halmy Tamás hosszsan nézett el utána. Aztán belépett a lányhoz s bezárta az ablakot:

— Feküdj le, Klárka. Majd én a másik szobában vigyázok rád reggelig.

Klári szó nélkül, köszönés nélkül utánament az ajtóig s kettőt fordított a kulcson. Halmy Tamás pedig kisuport a folyosóra, két kerevetpárnát hozott be kívülről, a leány ajtaja elé rakta le őket, eloltotta a világot, rátette fejét a párnára és aludni szeretett volna.

De aludni nem bírt, mert a feje olyan volt, mint egy tüzes katlan. Közben hallotta, hogy Klári vetkezik, hogy kattant egyet a kis érnys lámpán s hogy bebujik az ágyba...

Rémítő csend állt be...

Nagyon sokára, talán egy óra múlva úgy rémlett Halmy Tamásnak, hogy a kastély másik szárnyában erősen dalolnak s hogy a hegedű is beleavatkozik a nótába... Omode mulat, gondolta magában. Aztán, hogy kint már nem lehetett messze a pirkadás, a feje lezuhant s úgy érezte, hogy most el fog aludni keveset... De úgy félálomban mégis felriadt, mert mögötte mint ha halkán megnyílt volna az ajtó...

Folytatása következik!

— Megkezdődött a becskerekai sakkverseny. Becskerekéről jelentik: A becskerekai Sakk-klub rendezésében kedden este kezdtek meg a Becskerek bajnokságáért indított küzdelmet, amelyet az első estén négy csoportban játszottak. Az eredmény a következő: Petrovics Vaszilije győzött Sztari Pál ellen, Péter Pál győzött Szabljákkkal szemben, Kecskeméti Ferenc Neckovval szemben, Sinipon Mihály Granics ellen, Kemenes János Csursin II ellen, Steinberger A. Ivanica ellen és dr. Alekszics Kamenko Pfeifer ellen. A versenyt folytatják.

— Letartóztattak egy lopással gyanúsított becskerekai kereskedőjét. Becskerekéről jelentik: Ivanica Ferdinánd főccai üvegkereskedő az utóbbi időben észrevette, hogy a raktárából nagyobb mennyiségű áru eltűnt. A lopásokat az ismeretlen tolvaj hosszabb idő alatt és úgy követte el, hogy mindig a nagyobb mennyiségű áruból lopott, úgy hogy a hiányt így nehezen lehetett felfedezni. Ivanica a napokban feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást és azzal kapcsolatban tegnap letartóztatta Schaeffer Ede kereskedőjét, aki a cégnél volt alkalmazásban. Schaeffer kihallgatása alkalmával eleinte tagadt, később azonban bevallotta, hogy a raktárból söröspoharakat lopott. Ezeket a söröspoharakat Schaeffer lakásán meg is találták, a kereskedője azonban tagadja, hogy más lopást elkövetett volna. A rendőrség ebben az ügyben tovább folytatja a nyomozást.

Rádió műsor:

Péntek, január 22

Beograd. 11: Rádiózenekari hangverseny. 12.05: Gramofon. 13.30: Hírek. 15: Népiskolai óra. 16.30: Előadás a főzés művészetéről. 17: Rádiózenekari hangverseny. 19: Cseh nyelvtanfolyam. 19.30: Pinterovics Eugen a beográdi opera tagjának énekhangversenye. 20: Szokolelőadás. 20.30: Előadás. 23.30: Hírek, sport.

Budapest 9t.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramofonhangverseny. 4: „A kenyérkereső háziasszony“ Bánáti-Baum Mária előadása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5: A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 6.15: Gyorsíró tanfolyam. 6.45: Rác Béla és cigányzenekarának hangversenye. 7.45: „A leggyakoribb nevelési hibák és azok javítása“ Mosdóssy Imre előadása. 8.15: Mocsányi László és Lakos Tibor hangversenye. A fehér ló, Maya, Hawai rózsája, őfelsége frakkja, kék bálvány, Hyppolit slágerei és sok más móka és dal. 9: A rádió külügyi negyedórása. 9.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 10.45: Hírek. Majd zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekarának zenéje a Bodó kávéházból.

Bécs. 11.30: Geiger-négyes. 12.40: Bécsi filharmonikusok gramofonon. 4.50: Wolfsthal-zenekar. 7 és 30: Bécsi dalok. 8.15: Színműelőadás. 10.40: Jazz-zene dalénekesekkel.

Szombat, január 23

Beograd, 11: Gramofon. 12.05: Rádiózenekari hangverseny. 13.30: Hírek. 16: A közönség kedvencei. 17: Rádiózenekari hangverseny. 19: Német nyelvoktatás. 19.30: Nikolics Bosko népdalokat énekel. 20: A kelet muzsikája. Előadás. 22.30: Hírek. 22.50: Séta Európán keresztül.

Budapest. 9.15: Szalonzenekari hangverseny. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: tótfalusi Horváth Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 4: A „Rádióélet“ gyermekjátsszóórása. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 5: A Kisfaludy Társaság irodalmi délutánja. 6: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 6.35: „A fotográfia“ Gyulay Ferenc dr. előadása. 7: Székely Mihály ária- és dalesteje. 7.30: Rádió amatőr posta. 8.10: Erdélyi est. Rendező Csanády György. 10.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich kávéházból.

Bécs. 11.30: Schick-zenekar. 1.45: Gramofon. 4.15: Táncgramofon. 5.10: A népopera zenekarának versenye. 7.30: Az akadémiai zenekari egyesület vonóskara, a bécsi férfidalegylet, Wrana baritonénekes, Luze és Grossmann közreműködésével. 8.15: Millöcker: A koldusdiák, operett. 10.30: Fox-zenekar Gross Egon énekével.

Mezőgazdaság

Az idén is lesz tenyészállatvásár Noviszádon

Április másodikán nyitják meg Noviszádon a dunabánsági tenyészállatvásárt

A báni közigazgatás a maga részéről is segítséget nyújt a tenyészállatvásár megrendezésére

Gazdasági körökben még élénken emlékeztet, hogy az elmúlt esztendőben milyen nagy sikere volt a Noviszádon megtartott dunabánsági tenyészállatvásárnak, amely az ország minden részéből, sőt a külföldről is számos látogatót és szakembert vonzott a kiállítás megtekintésére. A mezőgazdasági egyesületek dunabánsági szövetsége a tavalyi nagy sikeren felbuzdulva elhatározta, hogy a tenyészállatvásárt és kiállítást az idén is megrendezi s ezért már hetekkel e-lőbb tárgyalásokat indított meg a Kiállítás rt.-vel az idei tenyészállatvásár megrendezésére vonatkozólag. Ezek a tárgyalások sikerrel is jártak és az egyesület elhatározta, hogy

az idei évben április másodikán ismét megrendezi a noviszádi tenyészállatvásárt.

Az idei dunabánsági tenyészállatvásárt

ismét a Kiállítás rt. helyiségeiben rendezik meg, az eddigi kiállítások szerint azonban

az idei állatvásár keretei jóval meg fogják haladni a tavalyi kiállítás kereteit.

A tenyészállatvásárt a mezőgazdák egyesülete szervezi meg és Popovics Pecija Pavle igazgató vezetésével máris megindultak a kiállítás előkészítő munkálatai. Az egyesület a báni közigazgatás segítségét is kérte és ígéretet kapott arra, hogy a tenyészállatvásár megrendezését a bánság is segíteni fogja. Az eddigi tervek szerint a tenyészállatvásár három napig fog tartani, április másodikán nyitlik meg és ötödikén este zárul.

A dunabánsági mezőgazdák körében az idei tenyészállatvásár iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A téli sport egyik legkedveltebb ága, a bob. Képünk egy négyes bobot mutat.

A sabáci Mácsva Noviszádon

Noviszád futballközönsége érthető érdeklődéssel várja a rég látott sabáci Mácsva holnaputáni vendégjátékát. Legutolsó noviszádi szereplésük óta a sabáciak hosszú, rögös, mindazonáltal dicsőséggel teli utat jártak be: az országos bajnokság döntő küzdelmeit. Az országos bajnoki mérkőzések során a Mácsva néhány meglepően jó eredményt ért el és bár a helyezések szempontjából nem mutathat fel különleges sikereket, annyit mindenesetre beigazolt, hogy játéktudása nem marad el klasszissokkal az ország vezetőcsapatainak tudása mögött.

Mint ismeretes február 7-én megindul az elsőosztályú bajnoki szezon a noviszádi alszövetségben. A tavaszi szezonban a Mácsvára vár a legnehezebb feladat, hiszen sorra le kell játszania az

őszi mérkőzéseket is. Érthető, hogy a Mácsva inkább formálódni kíván arról, mennyire haladtak tudásban a noviszádi csapatok azóta, mióta legutoljára találkoztak a Mácsvával. Ugyanebből a szempontból a noviszádi egyesületekre nézve is érdekes és fontos a holnaputáni találkozó, amely minden tekintetben a jövőhónapban megkezdődő és előreláthatólag kemény küzdelmek előcsatározásának tekinthető.

A vasárnapi mérkőzésen a noviszádi Rádnicski lesz a sabáciak ellenfele. A Rádnicski közismert lelkes játéka minden bizonnyal legjobb tudásának kifejtésére készíti a Mácsvát, amely komolyan veszi a mérkőzést és legjobb összeállításában látogat el Noviszádra.

A Mácsva-Rádnicski mérkőzést a Rádnicski újságpárti pályáján rendezik délután fél 3 órai kezdettel. Előtte a NAK-Rádnicski kombinált csapatok mérkőznek.

Milyen szubotical csapatok játszanak a ligában?

A Bácska megfellebbezte az alszövetségi finale kisorsolását

Mint már többször megírtuk, a szubotical alszövetségben állandó zavarok uralkodnak, aminek oka az, hogy mindkét alelnök még annak idején lemondott, később Marinkovics elnök is benyújtotta lemondását és végül Brajkovics pénztáros a pénztárolkényvel együtt ismeretlen helyre távozott. Az események szubotical sportkörökben élénk elégedetlenségre adtak okot, ami még fokozódott, amikor az alszövetség hiányos vezetősége kisorsolta a bajnokság fináléját, amit egyúttal a ligabajnokság selejtezőjének is minősített. Ez a rendelkezés különösen az éklubok között keltett nagy felháborodást, amelyek követelik, hogy ebben a dologban az alszövetség pontosan ahhoz tartsa magát, amit a JNSz közgyűlése határozott. A Bácska és az SzMTC irásban is megfellebbezte a sorsolást, amelyben részletezik a sérelmeiket. A felebbezések a pénteki igazgatótanács elé kerülnek, amely dönteni fog a felebbezések sorsáról. Az érdekes és nem mindennapi ügy fejleményeit nagy érdeklődéssel kísérik az egész országban.

A NAK ma, pénteken este 8 órakor a Lemmler vendéglőben választmányi ülést tart. Mivel a tárgysorozaton fontos kérdések szerepelnek, a vezetőség kéri az összes választmányi tagok pontos megjelenését.

A noviszádi Achilles kerékpáregylet most megtartott évi közgyűlésén. Az egyesület elnökévé nagy lelkesedéssel újból dr. Máties Milan noviszádi ügyvédet választották. Ügyvezető elnök Mráz Károly lett, alelnök Franjo Sándor, főtitkár Kajon Albert, ütkár Jovanovics Nebojsa, pénztáros Paczik István, a választmány tagjai: Fellegi József, Giadrossich János, Irsay József, Brezsán András, helyettes tagok: Vargha János, Kovács Mihály, ellenőrök: Gubavics Sándor, Vargha Alajos, kapitány Poljakovics Dezső, helyettese Krempaszki Albert, Zorád István, háznagy Poljakovics István, pályagondnok Butor Antal, orvosok: dr. Bauer József, dr. Horváth József, dr. Spitz Jenő, ügyész dr. Lauróvics János. Az egyesület Bogdanovics Zsivoraát bankigazgatót disztaggá választotta.

Propaganda koresolyaverseny Paliason. A párisi Sporting Club vasárnap délután fél háromkor propaganda koresolyaversenyt rendez. A verseny érdekessége az, hogy tíz éve nem volt koresolyaverseny Paliason. Nevezési díj a propagandacélra való tekintettel mindössze három dinár.

Orfiai sikert arattak Londonban a magyar páros műkoresolyázók. Londonból jelentik: A téli olimpiára elindult Oregonista-Szalay és Rotter-Szellás műkoresolyázópárok tegnap este a londoni jégpalotában bemutatót rendeztek. A zsűfólásig megtelt pálya közönsége harsogó tapsokkal honorálta a pompás mutatványokat. Az angol lapok egyöntetűen a magyar párokban látja az olimpiai győzteseket.

A lábadozó teniszbajnok. Cilli Aussen a német teniszbajnok, akit betegen szállítottak Délamerikából Németországba, ahol Münchenben megoperálták, már a javulás útján van.

KÖZGAZDASÁGI

MÁRCIUS 9: a jugoszláv iparélet nagy napja

A noviszádi kereskedők és gyáriparosok egyesülete már most előkészületeket tesz az egyesület újjászervezésére

Március kilencedike után kötelező egyesületté válik a noviszádi kereskedők és gyáriparosok szervezete

A jugoszláviai kereskedők, iparosok és gyáriparosok életében nagy napot jelent március kilencedike, mert ezen a napon lép életbe az új ipartörvény, amely egész sereg reformot jelent a jugoszláv iparéletben. A noviszádi kereskedők és iparosok életében is fontos fordulópontot jelent ez a dátum, egyrészt az iparosok részére, akik, mint már ismertettük, külön iparoskamara felállítását óhajtják, másrészt pedig a

kereskedők és gyáriparosok életében, mert az eddigi egyesület március kilencedikén kötelező egyesületté válik és így tagjainak száma jelentékenyen meg fog növekedni.

A Reggeli Ujság munkatársa beszélgetést folytatott Szekulics Dusánnal, a noviszádi kereskedők és gyáriparosok egyesületének titkárával és megkérdezte, hogy az egyesület vezetősége milyen előkészületeket

tesz a március kilencedike utáni újjászervezésre. Szekulics Dusán munkatársunknak a következőket mondotta:

— Az új ipartörvény életbelépése egyesületünk számára igen nagy jelentőségű, mert az egyesület taglétszáma ezzel jelentékenyen növekedni fog. Mi már most meg tesszük a szükséges előkészületeket az egyesület kiépítésére és a törvény életbelépése után hamarosan, legkésőbb azonban március kilencedikén már egybe is hívjuk azt a közgyűlést, amelyen kimondjuk a régi egyesület feloszlását és nyomban utána megalakítjuk az új kötelező egyesületet. Természetes, hogy az új egyesület, amelynek hatásköre is kiterjed és bizonyos fokok a kamara eddigi munkáját veszi át, a jövőben sokkal intenzívebb munkát fog folytatni és ezzel párhuzamosan több eredményt is mutathat fel.

Csehszlovákiába csak kormányengedéllyel lehet külföldi árut behozni

Engedély nélkül még hitelbe sem lehet árut importálni

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány új devizarendeletet bocsátott ki, amely azt a célt szolgálja, hogy a külföldi áruk behozatalát a tényleges gazdasági szükséglet szerint szabályozzák. A pénzügyminiszteriumban létesített bizottság a beadott kérvények alapján dönt arról, hogy milyen mennyiségben lehet árut behozni.

Árubehozatal csak engedély alapján lehetséges.

— A báni hatóság az új ipartörvény életbelépésével kapcsolatban dönt a becskerekai vásárok számának növeléséről. Becskerekről jelentik: Megírta már a Reggeli Ujság, hogy a becskerekai városi tanács akciót indított annak érdekében, hogy Becskereken az évi rendez vásárok számát az eddigi hatról tizenkettőre, a hetivásárok számát pedig kettőről háromra emeljék. Becskereken régebben szintén három hetivásár volt és pedig kedden, pénteken és vasárnap, az utóbbi azonban az idők folyamán megszűnt. A városi tanács ezt a kívánását beterveztette a báni közigazgatáshoz, ahonnan

lehetséges,

az engedélyt a csehszlovák nemzeti bank devizaosztálya adja ki.

Engedély nélkül semmiféle árut nem lehet behozni, még hitelre sem. A behozott árukért fizetendő devizakészleteket ugyan csak a nemzeti bank bocsátja az importőrök rendelkezésére.

— A választ kaptam, hogy az ügyben az új ipartörvény életbelépésével kapcsolatban március hónapban fog dönteni.

Fizetéskeptelen lett a berlini központi evangélikus bank. Berlinből jelentik: Az evangélikus központi bank tegnap beszüntette a kifizetéseket és további intézkedéssig bezárta pénztárait. A bank közlése szerint kényszeregyeségi eljárás indult meg. Az erről szóló értesítést a bank hitelezői a legközelebbi napokban kapják meg.

Ritkán nyílik alkalom ilyen filmcsodákat látni, mint a

Császár vadász

(Berge im Flammen)

Győződjön meg róla!

Előadások 5, 7 és 9 órákor

Csütörtöktől, január 21-étől

1. PARAMOUNT JOURNAL.

Pompás és monumentális tonifilm

„MARSEILLAISE“

Tízszáz zenéjű románca 10 felvonásban, a Marsellaise indító motívuma után.

Főszerepben JOHN BOLES és LAURA LA PLANTE

Előadások kezdete 4, 6 és 10 órákor

Helyárak: 6, 8, 10 és 12, páholy 14 dinár

RANGO

Az eddigi egyetlen film, amelyen látható a vízió és az oroszok harca. Csodás mozi technika! Ez a film Fáriában már hónapok óta megy

Aréna-Ton-Mozi-Szombor Csütörtök—péntek—szombat—vasárnap
Január 21—22—23—24**Fischbein Ignác nászuton**

Főszereplők:

Siegfried Arno, Julius Falkenstein,
Olly Gebauer, Albert Paulig, Huszár Puffy,
Hermann Picha.

Műsorán kívül:

Stan és Oliver, Rádiómánia**ELADÓ**GÁZSÓVEK, használat-
lanok, 2/3-tól 1/4 méretben,
olcsón eladók. Városi Jód-
fürdő, Noviszád. 43228 HOLD elsőrendű föld
Novisad határában szabad-
kézből eladó. Bővebbet
Lačok Andrásnál, Novisad,
Kamendini szálás. 339**COLUMBIA**graszonok és alágér lemezek
varrógépek, kerékpárok és al-
katrészek nagy választékban**ARDILLA**

Sabotica, Strossmayerova u.10

Holnap, szombaton este
két óra mellet nagy**batyubál**táncal egybekötve
Milata János vendéglőjé-
ben Noviszád, Futoski
put 105. (Kórházzal szemben)**Minden este
zene, tánc és
kitűnő műsor
az
OLYMPIA-
varietében****„Deutsche Zeitung“**

Jugoszlávia legolcsóbb német nyelvű napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **NOVISAD**,
Kralja Petra 30. I. em. Előfizetés: havonta
12, negyedévre 35, félévre 70 és egész
évre 140 dinár.

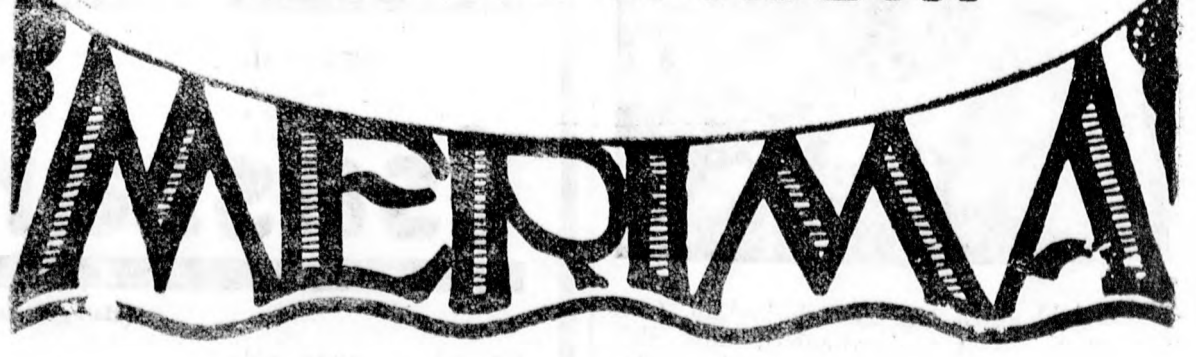
Egyes példány ára fél dinár

Külföldre valamivel drágább.
Hirdetések olcsók és eredményesekA szerkesztésért felel: **TOMAN SANDOR**
A kiadásért felel: **BLAZSEK FERENC****APRÓ-
HIRDETESEK**ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó
1 dinár, **NAGY BETŰS** 2 dinár. „
legkisebb apróhirdetés 10 dinárAz apróhirdetések ára előre fizetendő.
Állást keresők 50% kedvezményben ré-
szesülnek olyan formában, hogy hrd-
tésüket díjtalanul közöljük ugyanany-
nyiszor, ahányszor annak teljes árát
kifizették**A KERETES HIRDETESEK** alap-
ára: milliméterenként 0-80 dinár, a
lap szövegrészében 2-50 dinár, a
napihírek között 3— dinárTelefonon csak kivételes esetben veszünk
fel hirdetőketJelleges leveleket, ajánlatokat stb csak
akkor továbbítunk, ha feladójuk válaszá-
bélyegyet mellékelVidéki kisebb hirdetőket megbízásunknál
kérjük a hirdetés árának előzetes be-
küldését akár készpénzben, akár posta-
bélyegyekbenReklamációkat csak értelemzavaró sajtó-
hibák esetén fogadunk elHirdetéseket a vasárnap számunkba
szombaton délután 4 óráig, egyéb szá-
munkba a közlés előtti napon este 6
óraig veszünk fel**FIGYELEM!**Január 26-án **ÚJ ÉTTEREM NYILIK MEG SZUBOTICÁN** a Grand
Hotel, volt Nacional épületében.**A GRAND HOTEL ÉTTEREM SZUBOTICA SZENZACIÓJA LESZ!**Szerb, magyar, francia konyha — Elsőrendű házi-köszti Megiepeden olcsó árak — Elsőrendű ki-
szolgálás — Naponta friss villásreggeli nagy választékban — Havi abonemát olcsón elfogad. Eljegyzések,
lakodalmak bankettok és bálak megrendezését vállaljuk a rendelkezésre álló külön nagy teremben.
062Szíves pártfogást kér **ADLER HENRIK****Irodahelyiség,
autogarázsok,
raktárak kiadók****Gausz János, Noviszád, Futoski put 68****WEISZ RUDOLF**

URI SZABÓ

NOVISAD

GAJEVA UL. 3.

ODIS FOGPASZTA

„Uránia“, nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton nyomása, Noviszádon